Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0315

ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimo ir ES ir MERCOSUR laikinojo susitarimo dėl prekybos dvišalė apsaugos sąlyga, taikoma žemės ūkio produktams

2025 m. gruodžio 16 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įgyvendinama ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimo ir ES ir MERCOSUR laikinojo susitarimo dėl prekybos dvišalė apsaugos sąlyga, taikoma žemės ūkio produktams (COM(2025)0639 – C10-0247/2025 – 2025/0322(COD))[1]

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

[1] Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 60 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A10-0254/2025).

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl reglamento
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(2) Partnerystės susitarimu ir Laikinuoju susitarimu ***dėl prekybos siekiama apsaugoti*** Sąjungos žemės ūkio sektoriaus ***jautrių importui prekių gamintojus lengvatas taikant pagal tarifines kvotas***;	(2) Partnerystės susitarimu ir Laikinuoju ***prekybos*** susitarimu ***bus sumažinta*** Sąjungos ***gamintojų, gaminančių jautrias importui*** žemės ūkio sektoriaus ***prekes, apsauga. Todėl turėtų būti nustatytos dvišalės apsaugos sąlygos, kad būtų apribota lengvatinių tarifinių kvotų taikymo sritis žalos ar žalos grėsmės atveju***.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(12) atidi jautrių importui produktų stebėsena turėtų padėti laiku priimti sprendimus dėl galimo tyrimų inicijavimo ir paskesnio apsaugos priemonių nustatymo. Todėl Komisija turėtų ***reguliariai*** stebėti jautrių importui produktų importą nuo Laikinojo susitarimo dėl prekybos arba Partnerystės susitarimo įsigaliojimo dienos. Komisijai gavus tinkamai pagrįstą atitinkamos Sąjungos pramonės prašymą, stebėsena turėtų būti taikoma ir kitiems produktams arba sektoriams;	(12) atidi jautrių importui produktų stebėsena turėtų padėti laiku priimti sprendimus dėl galimo tyrimų inicijavimo ir paskesnio apsaugos priemonių nustatymo. Todėl Komisija turėtų ***nuolat aktyviai*** stebėti jautrių importui produktų importą nuo Laikinojo susitarimo dėl prekybos arba Partnerystės susitarimo įsigaliojimo dienos. Komisijai gavus tinkamai pagrįstą atitinkamos Sąjungos pramonės prašymą, stebėsena turėtų būti taikoma ir kitiems produktams arba sektoriams***. Komisija turėtų kas tris mėnesius teikti stebėsenos ataskaitą, kurioje pateiktų jautrių importui produktų, kuriems pagal Susitarimą taikomos lengvatinio patekimo į rinką sąlygos, importo poveikio***

	vertinimą, įskaitant tinkamai pagal regionus suskirstytus duomenis apie visų jautrių importui produktų importo apimtį ir kainas;

Pakeitimai 21 ir 82

Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 pastraipos 5 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. didelė žala – reikšmingas bendras Sąjungos pramonės padėties pablogėjimas;	5. didelė žala – reikšmingas bendras Sąjungos pramonės padėties pablogėjimas; ***tam tikro produkto importo lengvatinėmis sąlygomis apimties padidėjimas daugiau kaip 5 proc. per metus, palyginti su trejų metų atitinkamo produkto importo lengvatinėmis sąlygomis vidurkiu, arba tam tikro produkto vidutinės importo kainos sumažėjimas daugiau kaip 5 proc. per metus laikomi prima facie didelės žalos įrodymu;***

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	Siekiant įrodyti didelę žalą sektoriui ir pagrįsti apsaugos priemonę, gali pakakti aiškių požymių, kad visoje Sąjungoje arba tam tikroje valstybėje narėje pablogėjo pramonės ekonominė padėtis, be kita ko, apimtis padidėjo daugiau kaip 5 % per metus, palyginti su trejų metų atitinkamo produkto importo

	lengvatinėmis sąlygomis vidurkiu, arba nuolat mažėjo vidaus rinkos kainos.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 2 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ca) abipusiškumo pareigos, susijusios su produktais ir gamybos standartais, nustatymas;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Komisija ***reguliariai*** stebi jautrių importui produktų Sąjungos rinką, visų pirma importo ir eksporto tendencijas, gamybos ir kainų pokyčius. Tuo tikslu Komisija reguliariai bendradarbiauja ir keičiasi duomenimis su valstybėmis narėmis ir Sąjungos pramone.	1. Komisija***, padedama Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013 įsteigtų Sąjungos rinkos stebėjimo centrų, nuolat aktyviai*** stebi jautrių importui produktų Sąjungos rinką, visų pirma importo ir eksporto tendencijas, gamybos ir kainų pokyčius***[1a]***. Tuo tikslu Komisija reguliariai bendradarbiauja ir keičiasi duomenimis su valstybėmis narėmis***, Europos Parlamentu*** ir Sąjungos pramone. _____ ***[1a] 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79,***

(EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Gavusi tinkamai pagrįstą susijusios Sąjungos pramonės prašymą, Komisija gali išplėsti 1 dalyje nurodytos stebėsenos taikymo sritį į ją įtraukdama bet kokius kitus produktus ar sektorius nei tie, kurie nurodyti priede.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2b. Bendradarbiavimas ir keitimasis duomenimis vyksta tiek vertikaliai tarp Komisijos ir valstybių narių, tiek horizontaliai tarp valstybių narių.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2c. Ne vėliau kaip 2026 m. kovo 1 d. Komisija parengia ir pateikia valstybėms narėms technines gaires dėl rodiklių, parametrų ir duomenų tipų, kuriuos galima stebėti rinkose

	nacionaliniu ir vietos lygmenimis.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Komisija kas ***šešis*** mėnesius Europos Parlamentui ir Tarybai teikia stebėsenos ataskaitą, kurioje pateikia jautrių importui produktų, kuriems pagal Susitarimą taikomos lengvatinio patekimo į rinką sąlygos, importo poveikio vertinimą. Tokiose ataskaitose aptariama padėtis Sąjungos rinkoje ir, jei aktualu, taip pat padėtis vienoje ar keliose valstybėse narėse.	3. Komisija kas ***tris*** mėnesius Europos Parlamentui ir Tarybai teikia stebėsenos ataskaitą, kurioje pateikia jautrių importui produktų, kuriems pagal Susitarimą taikomos lengvatinio patekimo į rinką sąlygos, importo poveikio vertinimą. Tokiose ataskaitose aptariama padėtis Sąjungos rinkoje ir, jei aktualu, taip pat ***konkreti*** padėtis vienoje ar keliose valstybėse narėse.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Jei nėra priešingų požymių, Komisija tam tikro produkto importo iš atitinkamos šalies lengvatinėmis sąlygomis apimties padidėjimą paprastai daugiau nei ***10*** proc., palyginti su ***praėjusiais metais***, laiko *prima facie* didelės žalos arba didelės žalos grėsmės Sąjungos pramonei įrodymu, jei tuo pačiu metu vidutinė tokio importo iš atitinkamos šalies kaina, remiantis turimais duomenimis, paprastai yra bent ***10*** proc. mažesnė už atitinkamą vidutinę panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų vidaus rinkos kainą per tą patį laikotarpį.	3. Jei nėra priešingų požymių, Komisija tam tikro produkto importo iš atitinkamos šalies lengvatinėmis sąlygomis apimties padidėjimą paprastai daugiau nei ***5*** proc., palyginti su ***trejų metų vidurkiu***, laiko *prima facie* didelės žalos arba didelės žalos grėsmės Sąjungos pramonei įrodymu, jei tuo pačiu metu vidutinė tokio importo iš atitinkamos šalies kaina, remiantis turimais duomenimis, paprastai yra bent ***5*** proc. mažesnė už atitinkamą vidutinę panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų vidaus rinkos kainą per tą patį laikotarpį.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. Jei nėra priešingų požymių, Komisija tam tikro produkto importo iš atitinkamos šalies į Sąjungą lengvatinėmis sąlygomis vidutinės kainos sumažėjimą paprastai daugiau nei ***10*** proc., palyginti su ***praėjusiais metais***, laiko *prima facie* didelės žalos arba didelės žalos grėsmės Sąjungos pramonei įrodymu, jei tuo pačiu metu vidutinė to produkto importo iš atitinkamos šalies kaina, remiantis turimais duomenimis, paprastai yra bent ***10*** proc. mažesnė už atitinkamą vidutinę panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų vidaus rinkos kainą per tą patį laikotarpį.	4. Jei nėra priešingų požymių, Komisija tam tikro produkto importo iš atitinkamos šalies į Sąjungą lengvatinėmis sąlygomis vidutinės kainos sumažėjimą paprastai daugiau nei ***5*** proc., palyginti su ***trejų metų vidurkiu***, laiko *prima facie* didelės žalos arba didelės žalos grėsmės Sąjungos pramonei įrodymu, jei tuo pačiu metu vidutinė to produkto importo iš atitinkamos šalies kaina, remiantis turimais duomenimis, paprastai yra bent ***5*** proc. mažesnė už atitinkamą vidutinę panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų vidaus rinkos kainą per tą patį laikotarpį.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	4a. Komisija, nustatydama prima facie didelės žalos įrodymus, neapsiriboja šiame straipsnyje nustatytomis kiekybinėmis ribomis. Aiškių pramonės ekonominės padėties pablogėjimo visoje Sąjungoje arba valstybės narės lygmeniu požymių, įskaitant ilgalaikį vidaus rinkos kainų mažėjimą, gali pakakti žalai sektoriui įrodyti ir būti pagrindu inicijuoti tyrimą.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Jei įmanoma, tyrimas baigiamas per ***šešis*** mėnesius nuo pranešimo apie tyrimo inicijavimą paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos. Išskirtinėmis aplinkybėmis, pavyzdžiui, kai tyrime dalyvauja neįprastai daug suinteresuotųjų šalių arba kai rinkoje susiklosto sudėtinga padėtis, minėtas terminas gali būti pratęstas dar vienam trijų mėnesių laikotarpiui. Komisija informuoja visas suinteresuotąsias šalis apie tokius pratęsimus ir paaiškina jų priežastis. Jei tyrimas susijęs su jautriais importui produktais, Komisija jį užbaigia kuo greičiau, kad galutinį sprendimą galėtų priimti per ***keturis*** mėnesius nuo pranešimo apie inicijavimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.	3. Jei įmanoma, tyrimas baigiamas per ***tris*** mėnesius nuo pranešimo apie tyrimo inicijavimą paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos. Išskirtinėmis aplinkybėmis, pavyzdžiui, kai tyrime dalyvauja neįprastai daug suinteresuotųjų šalių arba kai rinkoje susiklosto sudėtinga padėtis, minėtas terminas gali būti pratęstas dar vienam trijų mėnesių laikotarpiui. Komisija informuoja visas suinteresuotąsias šalis apie tokius pratęsimus ir paaiškina jų priežastis. Jei tyrimas susijęs su jautriais importui produktais, Komisija jį užbaigia kuo greičiau, kad galutinį sprendimą galėtų priimti per ***du*** mėnesius nuo pranešimo apie inicijavimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
5. Komisija įvertina visus susijusius objektyvius ir kiekybiškai įvertinamus veiksnius, kurie turi įtakos Sąjungos pramonės padėčiai, visų pirma atitinkamo produkto importo augimo tempą ir apimtį absoliučiaisiais skaičiais ir santykine verte, padidėjusio importo užimamą vidaus rinkos dalį ir Sąjungos pramonės pokyčius, susijusius su pardavimo lygiu, gamyba, našumu, pajėgumų	5. Komisija įvertina visus susijusius objektyvius ir kiekybiškai įvertinamus ***ekonominius rodiklius ir*** veiksnius, kurie turi įtakos Sąjungos pramonės padėčiai, visų pirma atitinkamo produkto importo augimo tempą ir apimtį absoliučiaisiais skaičiais ir santykine verte, padidėjusio importo užimamą vidaus rinkos dalį ir Sąjungos pramonės pokyčius, susijusius su pardavimo

naudojimu, pelnu, nuostoliais ir užimtumu. Šis sąrašas nėra baigtinis, todėl Komisija, nustatydama, ar daroma didelė žala arba ar esama didelės žalos grėsmės, gali taip pat atsižvelgti į kitus susijusius veiksnius, pavyzdžiui, atsargas***, kainas***, panaudoto kapitalo grąžą, pinigų srautą, rinkos dalių lygį, taip pat kitus veiksnius, kurie daro arba galėjo padaryti didelę žalą, arba kelia didelės žalos grėsmę Sąjungos pramonei.	lygiu ***(įskaitant kainas)***, gamyba, našumu, pajėgumų naudojimu, pelnu, nuostoliais ir užimtumu. Šis sąrašas nėra baigtinis, todėl Komisija, nustatydama, ar daroma didelė žala arba ar esama didelės žalos grėsmės, gali taip pat atsižvelgti į kitus susijusius veiksnius, pavyzdžiui, atsargas, panaudoto kapitalo grąžą, pinigų srautą, rinkos dalių lygį, taip pat kitus veiksnius, kurie daro arba galėjo padaryti didelę žalą, arba kelia didelės žalos grėsmę Sąjungos pramonei.

Pakeitimai 34 ir 86

Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) s**iekiant įrodyti didelę žalą sektoriui ir pagrįsti apsaugos priemonę, gali pakakti aiškių požymių, kad visoje Sąjungoje arba tam tikroje valstybėje narėje pablogėjo pramonės ekonominė padėtis, be kita ko, apimtis padidėjo daugiau kaip 5 % per metus, palyginti su trejų metų atitinkamo produkto importo lengvatinėmis sąlygomis vidurkiu, arba nuolat mažėjo vidaus rinkos kainos.

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Jautrių importui produktų	3. Jautrių importui produktų

atveju laikinosios apsaugos priemonės 18 straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka nustatomos nedelsiant ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per ***21 dieną*** nuo tyrimo inicijavimo, kad būtų išvengta sunkiai atitaisomos žalos Sąjungos pramonei, įskaitant atvejus, kai tokia žala gali būti geografiškai sutelkta vienoje ar keliose valstybėse narėse.	atveju laikinosios apsaugos priemonės 18 straipsnio 4 dalyje nurodyta tvarka nustatomos nedelsiant ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per ***14 dienų*** nuo tyrimo inicijavimo, kad būtų išvengta sunkiai atitaisomos žalos Sąjungos pramonei, įskaitant atvejus, kai tokia žala gali būti geografiškai sutelkta vienoje ar keliose valstybėse narėse.

Pakeitimai 36 ir 87

Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Jeigu per tyrimą prieinama prie išvados, kad tenkinamos 3 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, Komisija, laikydamasi 18 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, ***gali nustatyti*** galutines apsaugos priemones.	1. Jeigu per tyrimą prieinama prie išvados, kad tenkinamos 3 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, Komisija, laikydamasi 18 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, ***nustato*** galutines apsaugos priemones.

Pakeitimai 64 ir 88

Pasiūlymas dėl reglamento
12 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	12a straipsnis
	Aplinkos, sveikatos ir sanitarijos bei fitosanitarijos sąlyga
	1. Komisija taip pat inicijuoja tyrimą ir priima apsaugos priemones pagal šį reglamentą, jei yra patikimų įrodymų, kad importas, kuriam taikomos muitų tarifų lengvatos, neatitinka

	lygiaverčių aplinkos apsaugos, gyvūnų gerovės, sveikatos, maisto saugos ar darbo apsaugos reikalavimų, taikomų Sąjungos gamintojams.
	2. Jei dokumentais pagrindžiama rizika žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatai, įskaitant Sąjungoje draudžiamų gamybos metodų naudojimą arba sanitarijos ir fitosanitarijos reikalavimų nesilaikymą, Komisija nedelsdama sustabdo produkto, kuriam taikomos tarifų lengvatos, importą pagal 9 straipsnį. Pagal šį straipsnį priimtos priemonės yra būtinos ir proporcingos ir turi būti peržiūrimos pagal 12 straipsnį.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento
15 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	15a straipsnis
	Kovos su apėjimu priemonės
	1. Jei Komisija nustato, kad apsaugos priemones apeinama keičiant prekybos maršrutus, įskaitant importą iš šalių, kurioms apsaugos priemonė netaikoma, ji gali išplėsti apsaugos priemonės taikymo sritį tokiam importui arba priimti kitas būtinas įgyvendinimo priemones.
	2. Komisija stiprina muitinių bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis tikrinant kilmės taisykles ir užtikrinant visišką jautrių importui produktų importo

atsekamumą.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento
Priedo 1 pastraipos 14 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
14. Kiaušiniai	14. ***A ir B klasių*** kiaušiniai

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento
Priedo 1 pastraipos 15 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
15. Kiaušinių baltymai	15. ***Kiaušinių produktai – viso kiaušinio milteliai, kiaušinio trynio milteliai,*** kiaušinių baltymai ***(standartiniai, gero plakamumo, gero želatinizavimo)***

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento
Priedo 1 pastraipos 23 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	23a. Citrusiniai vaisiai: apelsinai, citrinos ir mandarinai